

Мельник Альона Олексіївна

Доктор економічних наук, професор

Київський національний університет технологій та дизайну

Новіков Дмитро Вікторович

Київський національний університет технологій та дизайну

ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО РИНКУ УКРАЇНИ

Перед тим як перейти до статистики та аналізу базових показників стану ринку сільського господарства України, розглянемо аспект, що виокремлює дану наукову довідку від інших, а саме стислий виклад матеріалу, що стосується якісних змін на головному ринку нашої країни.

Аграрний ринок України становить близько 12,1 % від ВВП і займає провідне місце серед бюджетоформуючих галузей національної економіки. Якщо взяти до уваги історію нашої країни, то безумовним лідером у народному господарстві завжди було землеробство. Тобто стабільність підтримки топових позицій сільськогосподарської галузі зберігається протягом століть – це вже значний прогрес у введенні ділової активності. Тому вектор стратегії розвитку аграрного сектору повинен орієнтуватися на запити внутрішнього споживача та вдосконалення конкурентних переваг на зовнішньому ринку.

Володіючи найбільшою площею сільськогосподарських земель в Європі (80% від 41 млн га має сільськогосподарське призначення і використовується для введення товарного виробництва), необхідно впроваджувати інтенсивні методи вдосконалення конкурентоспроможності українського продукту. Адже за кількісними показниками земель, експорту насіння соняшника, пшениці Україна є провідною на міжнародному ринку. Проте стан конкурентоспроможності готового сільськогосподарського продукту залишається на рівні, який не відповідає стандартам і запитам світового ринку. Проблема, насамперед, пов'язана з відсутністю повноцінної бази виробничого циклу та нехтуванням вимог щодо якості продукції.

Споживач не отримує необхідного рішення його потреби. Тому впровадження сучасної техніки, технології, яка узгоджена з концепцією сталого розвитку та залучення кваліфікованих кадрів є одним з провідних трендів. Похідними вже стає формування комплексу заходів щодо автоматизації, діджиталізації та синергії з іншими галузями та науковими напрямками.

Питання земельного ринку, напевно, найбільш актуальне у даний час (2019 рік). Існуючі форми співпраці з орендодавцями у більшій мірі задовольняють обох сторін. Звичайно, є ті кому замалий відсоток орендної плати і вони не проти передати свою землю у цілковиту власність іншим фізичним чи юридичним особам. Водночас вистачає землевласників, які уже формують попит на ще «мораторну» землю. Передумови його відкриття вже давно закладені, тепер головне, щоб все було зроблено економічно доцільно та легітимно.

Розвиток біоінженерії теж приносить свої зміни. Селекція нових сортів і гібридів рослин дозволяє отримувати насіння не лише для продажу, але й для власного посіву. Кормова база та відповідність стандартам якості формує якісний продукт тваринницького походження.

У результаті проведеного аналізу стану ринку сільського господарства наступні проблеми та недоліки:

- безсистемний, безпрограмний характер;
- відсутність повноцінного процесу виробництва;
- переважання сировинного сільського господарства;
- мала кількість органічних виробників;
- налагодження інвестиційного клімату.

Ринок сільського господарства України є пріоритетним у розвитку економіки, становить найбільшу частку в експорті країни, а також має найбільший приріст порівняно з іншими галузями. Для вдосконалення діяльності ринку та створення потужного агропромислового комплексу, який продукує готову експортовану продукцію слід провести низку заходів у законодавстві України, підтримувати розвиток малих та середніх сільськогосподарських підприємств, використовувати програмний метод в аграрній політиці, здійснювати впровадження іноземного досвіду розбудови інноваційного ринку сільського господарства, раціонально використовувати земельні ресурси.